

Les dones d'El Porvenir

L'arxiu municipal digitalitza l'expedient de la vaga dels treballadors del suro el 1919 a Cassà de la Selva

L'acomiadament de dues obreres, el detonant d'un any conflictiu

Programa de la festa major del 1932 i que es pot consultar al web cassaarxiu.cat EPA.

L'estiu del 1919 Rosa Gispert i Mercè Soler, dues obreres de la indústria del suro de Cassà de la Selva vinculades a la societat surotapera El Porvenir, van ser acomiadades de la fàbrica Sitjas Bigas i Cia. Feia temps que hi treballaven; eren oficials, segons assenyala l'empresa en un comunicat publicat al *Diario de Gerona* el 7 d'agost del 1919, en què justifica els acomiadaments: "Después de un sin número de advertencias ineficaces, recibidas por ellas con desdén y con burla, creimos indispensable su despido; lo exigían, además nuestro decoro y la necesidad de impedir una desmoralización." El Porvenir, que s'havia convertit en el sindicat més important de la vila, demana als patrons que les dues obreres siguin readmeses. Segons la versió de l'empresa, s'havia convingut una millora de jornal per a les aprenentes de la fàbrica i no per a la resta de treballadors. En l'escrit a la premsa, la fàbrica insisteix que els motius dels acomiadaments són la conducta "no tolerable" de les operàries, recalcant "desatenciones, burlas y groserías" i al·legant baixa productivitat respecte a altres treballadors menys qualificades.

De la lectura de la notícia s'interpreta, però, que Rosa Gispert i Mercè Soler haurien demanat un augment per a totes les treballadores, no només per a les aprenentes. Amb tot, com assenyala la responsable de l'Arxiu Municipal de Cassà de la Selva, Dolors Grau, "la documentació ens dona pistes però ens falta el

context" per saber-ho amb certesa. Així, en una carta datada el 25 de juliol, i que El Porvenir envia als amos de la fàbrica, els quals la publiquen a la premsa, es comunica que, havent estudiat l'acomiadament de les "companyes Rosita Gispert y Mercedes Soler" i conclouent que han estat expulsades "com a represàlia", convoquen a la vaga, si no se les readmet.

No només hi havia diferències de sou segons la categoria laboral, si s'era oficiala o aprenenta, sinó també si l'exercien els homes o les dones. A l'expedient de vaga d'El Porvenir [<http://www.cassaarxiu.cat/PDF/expedients/Vaga%20Suro%202019/>] que l'Arxiu de Cassà ha digitalitzat recentment es pot comprovar. Així, el treball que feien els homes, que estaven al capdavant de la maquinària de motor, està distribuït en vuit categories. El sou més baix és 5 pessetes i el més alt, de 5,25. Per a les dones que treballaven també en la mateixa maquinària, hi ha menys categories: la més alta cobra 3,75 pessetes mentre que el sou més baix són 3,5.

Sobre què va passar amb les dues obreres, Dolors Grau lamenta que els noms no apareixen en la

documentació. De fet, l'acomiadament de les dues obreres és l'inici d'un any extremadament dur en la indústria surera, segons recull l'historiador Joaquim Alvarado en el llibre Industrials i tapers (2005) . Hi relata com la societat va sol·licitar diferents millores de sous i va fer vaga contra tots els industrials de la Unió Patronal Corcho Taponera. Davant la situació, l'Ajuntament es va veure obligat a fer de mediador i fins i tot hi va arribar a intervenir el capellà. Enmig del conflicte, el 23 de setembre es va signar un conveni que regulava els salaris dels diferents sectors amb distinció dels sous del treball femení i del masculí, amb uns sous molt més baixos per a les dones. La signatura no va posar fi al conflicte, ja que a finals d'any va derivar en un locaut patronal amb la qual cosa els treballadors eren acomiadats de les fàbriques. Aquest expedient, recorda l'arxivera Dolors Grau, dona una imatge molt diferent del món taper, sovint idealitzat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 31-05-2021, Pàgina 20

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1977410-les-dones-d-el-porvenir.html>